opusdei.org

Iets groots dat liefde is (VIII): Meer moeders en vaders dan ooit tevoren

"De missie van de ouders beperkt zich niet tot het verwelkomen van de kinderen die God hen geeft. Ze duurt hun hele leven met als doel de hemel.” Een nieuw artikel in de reeks over roeping.

12-3-2020

De moeder van Jacobus en Johannes wil graag met Jezus spreken. Ze

knielt vol vertrouwen voor Hem neer en zegt dat ze Hem om iets wil vragen. Jezus antwoordt: ‘Wat verlangt ge?’ Ze gaat recht naar de kern van de zaak: “Laat deze twee jongens van mij in uw koninkrijk zitten, één aan uw rechter- en één aan uw linkerhand.” (*Mt* 20, 21). Jezus heeft wellicht geglimlacht om dit vrijmoedige verzoek van de moeder. Maar weldra zal Hij haar zonen veel meer schenken dan ze ooit had kunnen dromen. Hij zal hun een verblijf in zijn hart schenken en een universele en eeuwige zending.

De Kerk, die toen nog maar net begon, beleeft vandaag een nieuwe apostolische impuls. Door de recente pausen roept onze Heer haar op tot een ‘steeds hernieuwde evangelisatie’[1]; een van de belangrijkste thema’s in de overgang van het tweede naar het derde millennium. En het gezin speelt in dit avontuur een actieve rol. Moeders,

vaders en grootouders zijn de hoofdrolspelers: zij bevinden zich in de frontlinie van de evangelisatie. Want het gezin "is de eerste plaats waar de Liefde van God aanwezig is in ons leven, boven alles wat we kunnen doen of nalaten".[2] In het gezin leren we bidden, met woorden die we ons hele leven zullen blijven gebruiken; in het gezin krijgt de manier waarop we naar de wereld, naar mensen en dingen kijken gestalte in ons leven.[3] Het huisgezin is dus geroepen de juiste omgeving te zijn, de goede grond waar God zijn zaad kan planten, zodat wie het woord hoort en begrijpt, vrucht zal dragen, honderd-, zestig-, of dertigvoudig (*Mt* 13, 23).

Ouders van heiligen

De heilige Jozefmaria was een jonge priester toen onze Heer hem het immense panorama van heiligheid liet zien dat het Opus Dei geroepen

was om in de wereld te zaaien. Hij zag zijn missie als een taak die hij niet kon uitstellen en vroeg zijn geestelijk leidsman om hem te laten groeien in gebed en boetedoening. Om deze eisen te rechtvaardigen schreef hij hem: "Kijk, God vraagt me dat en bovendien moet ik een heilige en vader zijn, een leraar en gids van de heiligen."[4] We zouden deze woorden op de een of andere manier kunnen toepassen op elke moeder of vader van een gezin, want heiligheid is slechts authentiek als ze wordt gedeeld en de mensen om haar heen verlicht. Daarom, als we streven naar ware heiligheid, is ieder van ons geroepen om "een heilige en vader, een leraar en gids van heiligen" te worden.

Al heel vroeg sprak de heilige Jozefmaria over een ‘roeping voor het huwelijk’.[5] Hij wist dat deze uitdrukking verrassend was, maar hij was ervan overtuigd dat het

huwelijk een ware weg naar heiligheid is en dat de huwelijksliefde heel eigen is aan God. Hij gebruikte altijd een gewaagde uitspraak: "Ik zegen deze liefde met mijn beide handen, en als iemand me vraagt waarom ik met beide handen zeg, antwoord ik meteen: Omdat ik er geen vier heb!”[6]

De missie van de ouders beperkt zich niet tot het verwelkomen van de kinderen die God hen geeft. Ze duurt hun hele leven en heeft de hemel als horizon. Als de genegenheid van de ouders voor hun kinderen soms breekbaar en onvolmaakt kan lijken, is de band tussen vaderschap en moederschap in feite zo diep geworteld dat het een grenzeloze zelfgave mogelijk maakt: elke moeder zou graag de plaats innemen in het ziekenhuisbed van haar zieke kind.

De Heilige Schrift staat vol moeders en vaders die zich bevoorrecht en trots voelen op de kinderen die God hun heeft gegeven. Abraham en Sara, de moeder van Mozes, Hanna, de moeder van Samuel, de moeder van de zeven Makkabeïsche broeders, de Kanaänitische vrouw die Jezus voor haar dochter aanklampt, de weduwe van Naïn, Elizabeth en Zacharias, en heel in het bijzonder Onze Lieve Vrouw en de heilige Jozef. Dit zijn voorsprekers aan wie wij de zorg voor onze gezinnen kunnen toevertrouwen, zodat zij de hoofdrolspelers van een nieuwe generatie heiligen kunnen zijn.

We zijn ons er terdege van bewust dat het moederschap en het vaderschap nauw verbonden zijn met het kruis en het lijden. Naast grote vreugde en voldoening brengt het proces van opgroeien en volwassen worden van de kinderen veel moeilijkheden met zich mee,

zowel kleinere als minder kleine: slapeloze nachten, opstandigheid in de adolescentie, moeilijkheden bij het vinden van werk, de keuze van de persoon met wie ze hun leven willen delen, enzovoort.

Het is bijzonder pijnlijk om te zien hoe kinderen soms verkeerde beslissingen nemen of van de Kerk verwijderd raken. De ouders hebben echt geprobeerd hen op te voeden in het geloof; ze hebben moeite gedaan om hen te laten zien hoe aantrekkelijk het christelijke leven is. En misschien vragen ze zich dan af: wat hebben wij verkeerd gedaan? Het is niet verwonderlijk dat deze vraag zich voordoet, hoewel ze zich er niet door moeten laten verontrusten. Het is waar dat ouders de grootste verantwoordelijkheid dragen voor de opvoeding van hun kinderen, maar zij zijn niet de enigen die hen beïnvloeden. De omgeving biedt kinderen vaak andere

perspectieven op het leven die aantrekkelijker en overtuigender lijken of die de wereld van het geloof ver van hun af en onwerkelijk doen lijken. En bovenal hebben kinderen hun eigen vrijheid om te beslissen welke weg ze willen volgen.

Soms kan het gewoon gebeuren dat kinderen afstand moeten nemen om met nieuwe waardering te herontdekken wat ze van hun ouders hebben meegekregen. In de tussentijd moeten ouders geduld hebben. Hoewel hun kinderen een verkeerde weg zijn ingeslagen, moeten zij hen nog steeds accepteren zoals ze zijn en hun liefde aan hen kenbaar maken, en elke onnodige druk, die hen uiteindelijk nog verder van hen vandaan zou kunnen drijven, vermijden. "Vaak is er niets anders te doen dan afwachten, bidden en wachten met geduld, zachtmoedigheid, grootmoedigheid en barmhartigheid."[7] Het

voorbeeld van de vader in de gelijkenis van de verloren zoon is in dit opzicht zeer leerzaam (vgl. *Lc* 15, 11-32). Hij zag veel verder dan zijn zoon; en daarom wist hij, hoewel hij zich bewust was van de fouten die zijn zoon had gemaakt, dat hij moest wachten.

In ieder geval is het voor een moeder of vader niet altijd gemakkelijk om de vrijheid van hun opgroeiende kinderen te accepteren, ook omdat sommige beslissingen, hoewel op zichzelf goed, anders zijn dan wat de ouders zouden willen. Ouders kunnen zich zelfs beginnen te zien als onbeduidende toeschouwers van het leven van hun kinderen, die hen tot nu toe voor bijna alles nodig hadden. Het lijkt misschien paradoxaal, maar juist nu hebben kinderen hun ouders meer dan ooit nodig. Dezelfde mensen die hen leerden eten en lopen kunnen de groei van hun vrijheid blijven

begeleiden, terwijl ze hun eigen weg in het leven gaan. De ouders worden nu opgeroepen om leermeesters en gidsen te zijn.

Leermeesters van heiligen

Een leermeester is iemand die een wetenschap, kunst of ambacht doceert. Ouders zijn, vaak zonder het te beseffen, echte leermeesters. Bijna door osmose geven ze hun kinderen veel dingen door die ze hun hele leven lang bij zullen blijven. En ze moeten hen vooral onderrichten in de belangrijkste kunst: leren liefhebben en bemind te worden. Dit is één van de moeilijkste lessen in de ware betekenis van vrijheid.

Om te beginnen moeten ouders hen helpen een aantal vooroordelen te overwinnen die vandaag de dag misschien onomstreden lijken, zoals de opvatting dat vrijheid betekent: "handelen volgens de eigen grillen en zich verzetten tegen elke regel".[8]

De ware uitdaging die voor hen ligt is echter om met geduld en doorzettingsvermogen in hun kinderen een voorkeur voor het doen van het goede op te wekken, die beetje bij beetje sterker wordt. Dan zullen kinderen niet alleen zien dat het moeilijk is om te doen wat hun ouders hun vertellen, maar ook het vermogen ontwikkelen om 'zich in het goede te verheugen'.[9] Terwijl ze opgroeien waarderen kinderen soms niet alles wat hen wordt geleerd. En het is waar dat de ouders vaak ook moeten leren hoe ze hun kinderen beter kunnen opvoeden: niemand wordt geboren met kennis van het vader- of moederschap. Desalniettemin zullen kinderen, ondanks mogelijke tekortkomingen in de opvoeding, na verloop van tijd een diepere waardering krijgen voor wat ze thuis geleerd hebben. Zoals de heilige Jozefmaria zei over een raad die zijn moeder hem ooit gaf: "Vele

jaren later heb ik beseft dat er in die woorden een diepe reden lag”.[10]

Kinderen ontdekken uiteindelijk vroeg of laat hoeveel hun ouders van hen hebben gehouden en hoe goed ze hen de sleutels tot het leven hebben gegeven. De epiloog van Dostojewski’s grote roman *De gebroeders Karamazov* verwoordt dit op welsprekende wijze: "Er is in de toekomst niets nobeler, sterker, gezonder en nuttiger voor het leven dan een goede herinnering, vooral wanneer het een herinnering is aan de kindertijd, aan het ouderlijk huis. Mensen praten veel met je over je opleiding, maar een goed, achtenswaardig geheugen, bewaard uit de kindertijd, is misschien wel het beste onderwijs. Als een man in het leven veel van dit soort herinneringen met zich meedraagt, is hij veilig tot het einde van zijn dagen, en zelfs als er nog maar één goede herinnering over is in zijn hart, dan

kan die op een dag onze redding zijn.”[11] Ouders weten dat het hun missie is om te zaaien en te wachten tot hun voortdurende inspanningen vruchten afwerpen, hoewel ze die misschien nooit zullen zien.

Gidsen van heiligen

Een gids is iemand die anderen leidt en leert om een weg te volgen of te openen. Om dit te kunnen doen moet men het terrein goed kennen en degenen die die weg voor de eerste keer afleggen begeleiden. Goede gidsen en leermeesters vormen de intelligentie en weten hoe ze het hart moeten verwarmen. Salomé, de vrouw van Zebedeüs, begeleidde haar zonen op de weg van Christus, plaatste hen voor degene die hun leven zin en vreugde kon geven; en zij was aanwezig aan de voet van het kruis. Alleen Johannes voegde zich daar bij haar, maar Jacobus zal uiteindelijk de eerste apostel zijn die

zijn leven voor Jezus geeft. Zij was ook aanwezig bij het graf op zondagochtend, samen met Maria Magdalena. En Johannes volgde haar kort daarna.

Iedere gids heeft soms te maken met een gecompliceerde en uitdagende reis. Op onze levensreis is het beantwoorden van Gods roeping één van de stappen. Een belangrijk onderdeel van de zending van de ouders is het begeleiden van hun kinderen in het herkennen van hun roeping. Het is begrijpelijk dat ze bang zijn voor deze stap. Maar dat mag een gids niet verlammen. De heilige Jozefmaria vertelde een groep jongeren: "Angst? In mijn hart staan enkele woorden van de heilige Johannes uit zijn eerste brief, hoofdstuk 4, gegraveerd: *Qui autem timet, non est perfectus in caritate* (1 *Joh* 4,18). Wie bang is, weet niet hoe hij moet liefhebben. En jullie weten allemaal hoe je moet liefhebben, dus

je hebt geen angst. Angst waarvoor? Je weet hoe je moet liefhebben; daarom ben je niet bang. Voorwaarts."[12]

Zeker, de grootste zorg van een moeder of vader is het geluk van hun kinderen. Maar vaak hebben ze zelf al een idee van de vorm die dat geluk moet aannemen. Soms dromen ouders van een professionele toekomst die helemaal niet overeenkomt met de echte talenten van hun kinderen. Of ze hopen dat hun kinderen goede mensen zijn, maar ‘zonder te overdrijven’. Misschien vergeten ze op deze manier het radicale, soms onthutsende, maar essentiële karakter van het Evangelie. Daarom, en des te meer als ze een consequent christelijke opvoeding hebben gekregen, is het onvermijdelijk dat "elk kind ons zal verrassen met projecten die voortkomen uit die vrijheid, en die ons uitdagen om onze

vaste patronen te heroverwegen. Dat is een goede zaak. Opvoeding heeft tot taak een verantwoord gebruik van de vrijheid aan te moedigen.”[13]

Ouders kennen hun kinderen heel goed, beter dan wie ook. En omdat ze het beste voor hen willen, is het logisch en goed, dat ze zich afvragen of hun levenskeuzes hen gelukkig maken, en dat ze de toekomst van hun kinderen beschouwen met het oog op hun menselijk welzijn en dat ze hen proberen te beschermen en te helpen.[14] Daarom hebben de ouders, wanneer hun kinderen een mogelijke roeping van God beginnen te herkennen, de prachtige taak van een behoedzame gids. Toen de heilige Jozefmaria met zijn vader over zijn roeping sprak, adviseerde deze: "Denk er nog eens goed over na". Maar direct daarna voegde hij daaraan toe: “Ik zal je niets in de weg leggen”.[15] Daarom moeten de

ouders, terwijl ze realistische en wijze adviezen proberen te geven wat betreft de geestelijke beslissingen van hun kinderen, leren hun vrijheid te respecteren en de werking van Gods genade in hun hart te ontdekken, om niet – of ze dat nu willen of niet – een obstakel te worden voor Gods plannen.

Van de andere kant realiseren kinderen zich vaak niet hoe groot de 'schok' van hun roeping voor hun ouders kan zijn. De heilige Jozefmaria zei dat de enige keer dat hij zijn vader zag huilen, was toen hij hem vertelde dat hij priester wilde worden.[16] Er is veel edelmoedigheid van de ouders nodig om hun kinderen te begeleiden op een levensweg die verschilt van wat zij hoopten. Het is dus niet verwonderlijk dat het voor hen moeilijk is om deze plannen op te geven. Maar God vraagt niet minder van de ouders: dit lijden, dat zeer

menselijk is, kan ook met Gods genade zeer goddelijk zijn.

Deze ‘schokken’ kunnen ook het moment zijn om te overwegen, zoals de heilige Jozefmaria altijd zei, dat de leden van het Werk hun roeping om God met heel hun hart lief te hebben voor negentig procent aan hun ouders te danken hebben.[17] God weet wel wat een offer het kan zijn voor ouders om deze beslissing met genegenheid en vrijheid te accepteren. Niemand zoals Hij, die zijn eigen Zoon heeft gegeven om ons te redden, kan dit begrijpen.

Wanneer ouders genereus de roeping van hun kinderen door God aanvaarden zonder ze tegen te houden, trekken ze voor veel mensen overvloedige zegeningen uit de hemel aan. Door de eeuwen heen is dit vaak gebeurd. Toen Jezus Johannes en Jakobus riep om Hem te volgen en alles te laten, waren zij

met hun vader de netten aan het repareren. Zebedeüs bleef aan de netten werken, misschien een beetje overstuur, maar hij liet ze gaan. Het heeft hem waarschijnlijk enige tijd gekost om te beseffen dat het God zelf was die in zijn familie kwam. Maar hoe groot zal uiteindelijk zijn vreugde zijn om zijn zonen gelukkig te zien in deze nieuwe ‘visserij’, in de ‘zee zonder oevers’ van het apostolaat.

Meer nodig dan ooit

Wanneer een dochter of zoon een belangrijke beslissing neemt in zijn of haar leven, zijn de ouders meer dan ooit nodig. Een moeder of vader zijn vaak in staat, zelfs op grote afstand, schaduwen van verdriet bij hun kinderen te ontdekken, zoals ze ook authentieke vreugde kunnen voelen. Daarom kunnen ze hen op onvervangbare wijze helpen om gelukkig en trouw te zijn.

Om deze nieuwe taak te vervullen, is misschien wel het eerste wat ze moeten doen, het geschenk dat ze hebben ontvangen te erkennen. Door dit in Gods aanwezigheid te overwegen, kunnen ze ontdekken dat "het voor ouders geen offer is als God hun kinderen vraagt. Ook is het voor wie Hij roept geen offer Hem te volgen. Het is juist een geweldige eer, een grote en heilige trots, een teken van uitverkiezing en een bewijs van de grote liefde die God op een bepaald moment doet ervaren, maar die van eeuwigheid in zijn geest was."[18] Zij zijn degenen die deze roeping, die een voortzetting is van de gave van het leven, mogelijk hebben gemaakt. Daarom zei de heilige Jozefmaria tegen de ouders: "Ik feliciteer u, want Jezus heeft deze stukken van uw hart – helemaal – voor zichzelf alleen genomen… voor zichzelf alleen."[19]

Het gebed van de ouders wordt voor de Heer van groot belang. Hoeveel voorbeelden van deze prachtige voorspraak kunnen we in de Bijbel en in de geschiedenis vinden! Het vertrouwen en het aandringen van de heilige Monica op de bekering van haar zoon Augustinus is misschien wel het bekendste voorbeeld, maar in werkelijkheid zijn de verhalen ontelbaar. Achter elke roeping "schuilt altijd het sterke en intense gebed van iemand: een grootmoeder, een grootvader, een moeder, een vader, een gemeenschap... De roepingen worden geboren in het gebed en uit het gebed en alleen door het gebed kunnen ze volharden en vrucht dragen."[20] Als de weg van de roeping eenmaal is ingeslagen, hangt de volharding tot het einde grotendeels af van het gebed van hen die deze persoon het meest liefhebben.

En samen met het gebed moeten ouders dicht bij hun kind blijven. Als de kinderen zien dat hun ouders betrokken zijn bij hun nieuwe zending in het leven, helpt dat enorm om de trouw te versterken. Vaak hebben de ouders, zonder dit uitdrukkelijk te zeggen, een groot verlangen om, op deze weg van zelfgave, te helpen en te merken hoe gelukkig hun dochter of zoon is. Zij willen de vruchtbaarheid van hun leven ervaren. Soms zullen het de kinderen zelf zijn die hen op een innemende manier om advies, hulp of gebed vragen. Hoeveel verhalen van vaders en moeders zijn er die hun roeping tot heiligheid ontdekken door de roeping van hun kinderen!

De vrucht van Jakobus en Johannes' leven van overgave is onmetelijk. Maar we kunnen wel zeggen dat deze twee zuilen van de Kerk het grootste deel van hun roeping aan hun moeder en vader te danken

hebben. Jakobus heeft de Liefde van God naar de uiteinden van de aarde gebracht en Johannes heeft haar verkondigd met woorden die deel uitmaken van de mooiste pagina's die ooit over die Liefde zijn geschreven. Ieder van ons die het geloof heeft ontvangen dankzij hun overgave, zou een diepe dankbaarheid moeten voelen jegens dit echtpaar aan de oevers van het Meer van Galilea. De namen van Zebedeüs en Salomé zullen tot het einde der tijden worden uitgesproken, samen met die van de apostelen.

“Neemt en eet hiervan, gij allen, want dit is mijn Lichaam, dat voor u gegeven wordt.”[21] Moeders en vaders die God werkelijk liefhebben en die hebben gezien hoe een kind van hen zich volledig aan Hem heeft gegeven, begrijpen op een heel bijzondere manier de woorden van onze Heer in de consecratie van de Mis. Op de een of andere manier

ervaren zij die in hun eigen leven. Ze hebben hun kind gegeven om anderen te voeden en te doen leven. Zo wordt hun moederschap en vaderschap op de een of andere manier door hun kinderen 'vermenigvuldigd'. Door dit nieuwe *ja* te geven, verenigen zij zich met het werk van de Verlossing dat culmineert in het *ja* van Christus in het Lijden en dat in een nederig huis begon met het *ja* van Maria.

Diego Zalbidea

Vertaling december 2019

---

[1] Heilige Paulus VI, Apost.. Exhort. *Evangelii nuntiandi* (8-12-1975), nr. 82. Vgl. ook heilige Johannes Paulus II, Brief *Novo millennio ineunte* (6-1-2001), nr. 40; Benedictus XVI, Homilie bij de opening van de Bisschoppensynode over de nieuwe

evangelisatie, 7-10-2012; Franciscus, Apost. Exhort. *Evangelii gaudium* (24-11- 2013), nr. 27.

[2] Fernando Ocáriz, Brief, 4-6-2017.

[3] Vgl. *Catechismus van de Katholieke Kerk*, nrs. 1655-1666.

[4] Heilige Jozefmaria, *Persoonlijke notities*, nr. 1752, geciteerd in Andrés Vázquez de Prada, *The Founder of Opus Dei, deel I.*

[5] Heilige Jozefmaria, *De Weg*, nr. 27.

[6] Heilige Jozefmaria, *Vrienden van God*, nr. 184.

[7] Franciscus, *Algemene audiëntie*, 4-2-2015.

[8] Fernando Ocáriz, *Pastorale brief*, 9-1-2018, nr. 5.

[9] J. Diéguez, *De persoon in zijn geheel bereiken: de rol van het hart (I)*.

[10] Heilige Jozefmaria, aantekeningen van een familiebijeenkomst, 17-2-1958.

[11] Dostojewski, F. *De gebroeders Karamazov*, epiloog.

[12] Heilige Jozefmaria, aantekeningen van een bijeenkomst met jongeren, november 1972.

[13] Franciscus, Apost. Exhort. *Amoris Laetitia*, 19-3-2016, nr. 262.

[14] De heilige Jozefmaria heeft op humoristische wijze over dit feit gesproken: "Het kind is nog maar net geboren, of mama is al van plan hem met een bepaald meisje te laten trouwen en ze zullen dit of dat doen. Papa denkt aan de carrière van de jongen of dat hij hem bij de zaak gaat betrekken. Elk van hen stelt een

roman samen, een prachtige romantische roman. Daarna groeit de jongen op, wordt slim, blijkt goed te zijn, want zijn ouders zijn goed, en zegt dan tegen hen: die roman van jullie is niet naar mijn smaak. En we hebben dan een flinke woordenwisseling" (Aantekeningen van een bijeenkomst met gezinnen, 4-11-1972). De uitdrukking die de heilige Jozefmaria hier gebruikt is "de tejas abajo" over de logische zorg van de ouders voor het menselijk welzijn van hun kinderen. Zie Javier Echevarría, *Memoria del Beato Josemaría Escrivá*, Rialp, Madrid, 2000, blz. 99.

[15] Ana Sastre, *Tiempo de caminar*, Rialp, Madrid, 1989, blz. 52.

[16] Vgl. A. Vázquez de Prada, *De Stichter van Opus Dei*, dl. I, blz. 73.

[17] Vgl. Heilige Jozefmaria, *Gesprekken*, nr. 104.

[18] Heilige Jozefmaria, *De Smidse*, nr. 18.

[19] Woorden van de heilige Jozefmaria bij een ontmoeting met enkele families, 22-10-1960.

[20] Franciscus, *Regina Caeli*, 21-4-2013.

[21] Romeins Missaal, *Eucharistisch Gebed*.

pdf | Document automatisch aangemaakt door https://opusdei.org/nl-be/article/iets-groots-dat-liefde-is-iv-meer-moeders-en-vaders-dan-ooit-tevoren/ (18-2-2026)